

Vi har stadig brug for gasfyret kraftvarme i 2030

Februar 2025

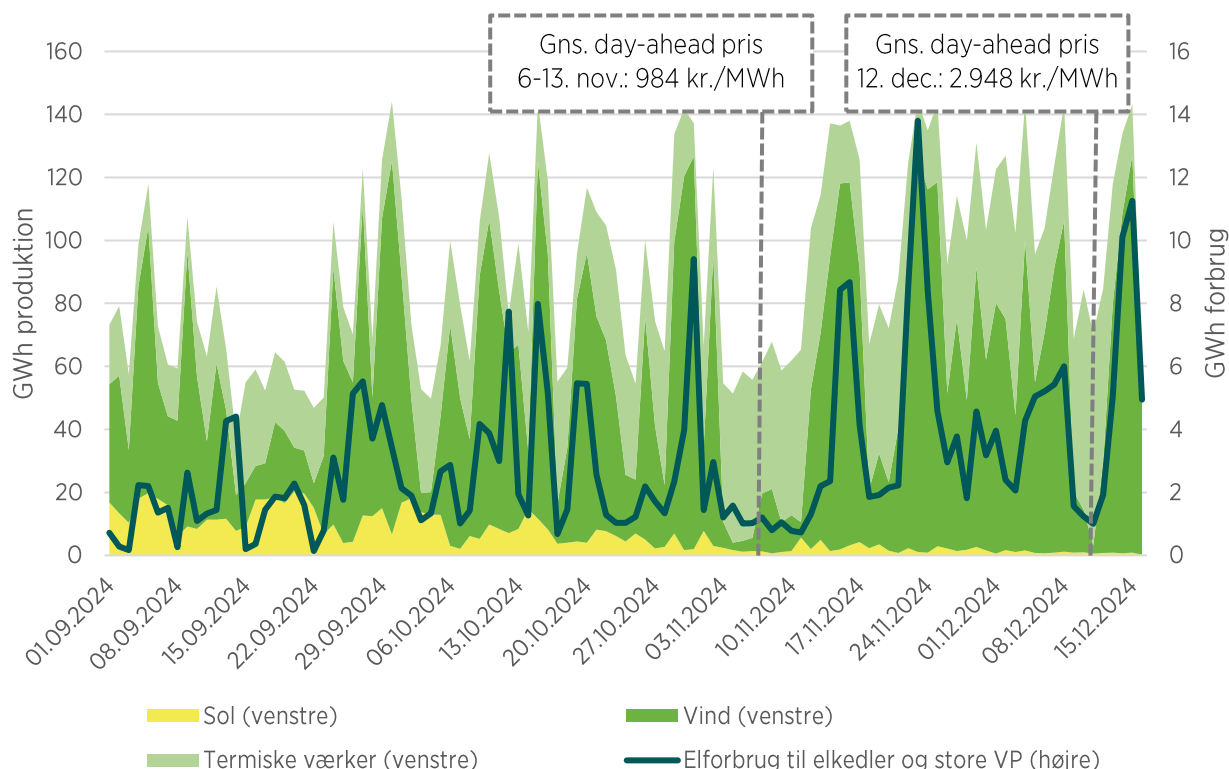
I takt med elektrificeringen af varmesektoren er gassen på vej ud af grundlasten. Men vi skal tænke os grundigt om, inden vi skrotter anlæggene helt. De regulerbare og vejruafhængige anlæg kan nemlig bidrage til at understøtte forsyningssikkerheden og el- og varmepriserne i perioder med høje elpriser og lav VE-produktion.

Derfor anbefaler Dansk Fjernvarme at der indføres nogle virkemidler, der aflønner den samfundsøkonomiske værdi anlæggene bidrager med. Det skal give mening for værkerne at bevare anlæggene til brug for spids- og reservelast – så vi som samfund har dem, når der bliver brug for dem.

Omkring 40% af den samlede vejruafhængige elproduktionskapacitet i Danmark kommer fra gasfyrede kraftvarmeanlæg. Disse anlæg spiller en vigtig rolle for elforsyningsikkerheden i perioder med lav produktion af el fra vedvarende energi. Direkte gennem regulerbar og vejruafhængig elproduktion og indirekte ved at øge fleksibiliteten af elforbruget i fjernvarmen, idet termiske kraftvarmeværker og gaskedler kan overtage varmeproduktion fra varmepumper og elkedler når der er behov for det.

Af Figur 1 fremgår det, hvordan fjernvarmen udnytter den grønne og billige strøm fra vind og sol i perioder med høj VE-produktion. Ligeledes minimeres elforbruget i perioder med lav VE-produktion, samtidig med at de termiske kraftvarmeværker skruer op for elproduktionen.

Figur 1: Udvalgt elproduktion og forbrug i de sidste fire måneder af 2024 (DK1 og DK2)

Kilde: Energinet, Energi Data Service (bemærk, at data om produktion er ikke valideret, mens elforbrug fra elkedler og store er valideret)

Note: Figuren indeholder ikke informationer om eksport og import af strøm, det samlede elforbrug eller det samlede varmebehov. Udbud- og efterspørgselseffekter fra Danmarks nabolande påvirker også elprisen i Danmark, og dermed produktionsmønstrene for kraftvarmeværkerne.

Den samfundsøkonomiske værdi af regulerbar elproduktion aflønnes imidlertid ikke i de nuværende elmarkeder. Dansk Fjernvarme har i flere analyser¹ påpeget, at mange af disse anlæg nærmer sig at være teknisk/økonomisk afskrevet. En ny analyse foretaget af Dansk Fjernvarme viser, at med de nuværende rammevilkår og fremskrivninger af elpriserne, vil det ikke kunne svare sig økonomisk for et fjernvarmeværk at fortsætte driften af de gasfyrede anlæg, jf. Figur 2. Analysen viser dog også, at i længerevarende perioder med høj elpris bidrager de gasfyrede anlæg til en markant lavere varmepris, og kan dermed være medvirkende til at gøre varmepriserne mere robuste overfor år med høje energipriser.

Figur 2: Varmeproduktionsomkostninger for et hypotetisk fjernvarmeværk i 2030

Note: Dansk Fjernvarme har i analysen udarbejdet et casestudie, hvor der er udført simuleringer af en række scenarieanalyser for at belyse hvordan ændringer af de regulatoriske rammevilkår vil påvirke driftsmønstre, -omkostninger og -indtægtsmuligheder for et hypotetisk fjernvarmeværk. Figuren viser gennemsnittet af det udfaldsrum, der i analysen er opgjort for hvert scenarie. For yderligere oplysninger om analysen, henvises til metodenotat herom.

Dansk Fjernvarme anbefaler

Der er fordele for både el- og varmesystemet ved at bibeholde gasfyret kraftvarme som en del af fjernvarmens produktionsmix – både på den korte og mellemlange bane. Det vil både gavne varmeproduktionskapaciteten og den regulerbare elproduktionskapacitet og dermed bidrage til forsyningssikkerhed og have en afdæmpende effekt på både el- og varmeprisen. Der er behov for handling nu for at bibeholde regulerbare kraftvarmeanlæg, der kan sikre elforsyningssikkerheden på kort sigt og byde ind i en forventet fremtidig kapacitetsmekanisme, der skal håndtere elforsyningssikkerheden på længere sigt.

Dansk Fjernvarme anbefaler

- Hurtig politisk stillingtagen til behovet for regulerbar elproduktion.
- Forpligtende udmelding om implementering af kapacitetsmekanismer i Danmark.
- Indførsel af midlertidige virkemidler, i form af fx afgiftsændringer eller puljemidler, der afværger nært forestående, uigenkaldelige skrotninger af regulerbare, elproducerende anlæg.

² [Analyse: Udviklingen i kapacitet på termiske værker | Danskjernvarme \(2022\)](#)

[Medlemsundersøgelse: Udvikling i kapacitet på decentrale kraftvarmeværker | Danskjernvarme \(2023\)](#)

[Effektstøtte fra kraftvarmeværkerne i et grønt energisystem | Danskjernvarme \(2024\)](#)